

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Aktuální informace Ministerstva pro místní rozvoj z oblasti podpory rozvoje malých obcí

MMR, odbor strategií a analýz regionální politiky a politiky bydlení

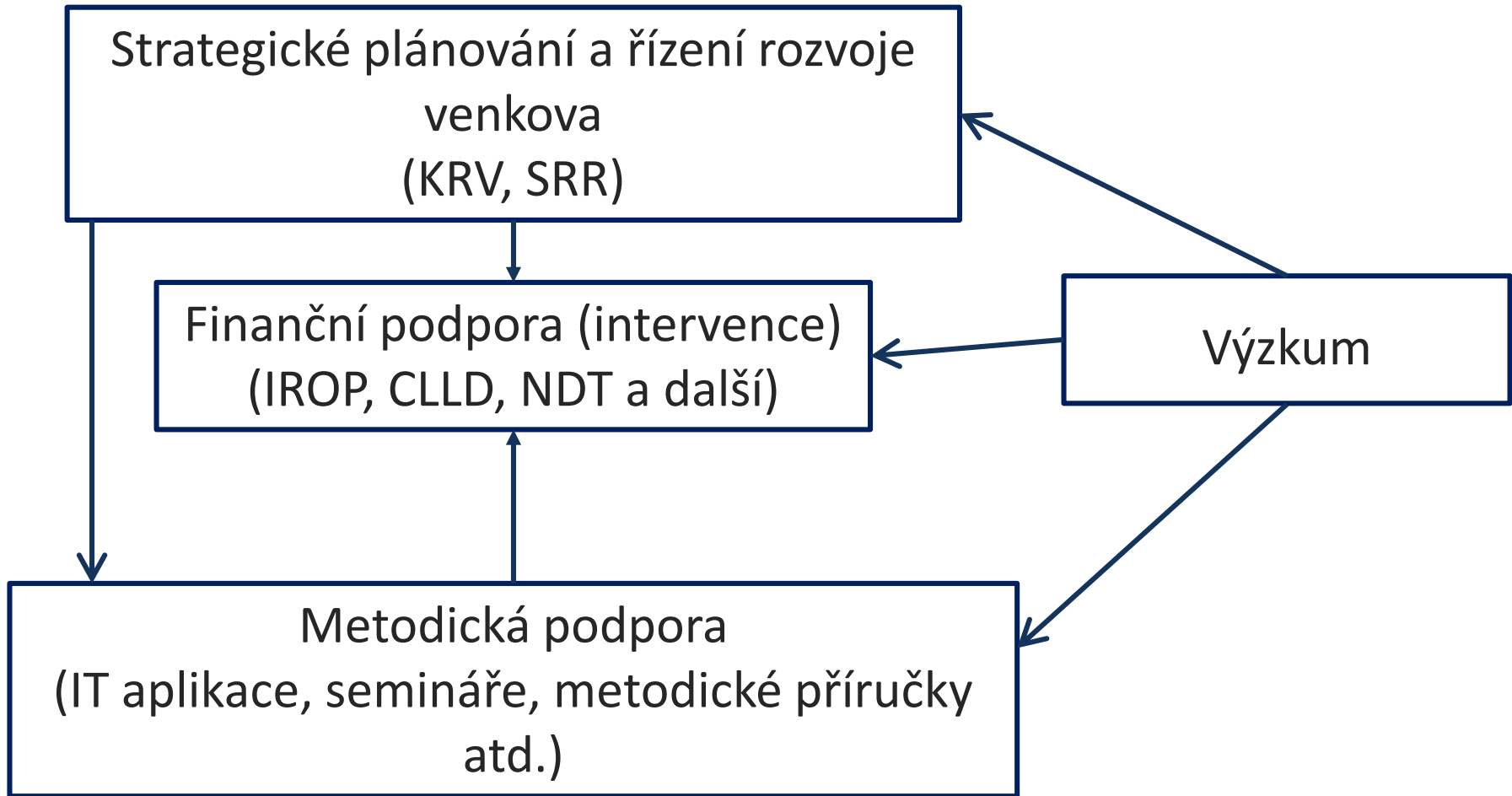
Mgr. Kamil Papež, MPA, zástupce ředitele odboru

Praha, 1. února 2024

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Podpora rozvoje venkova ze strany MMR

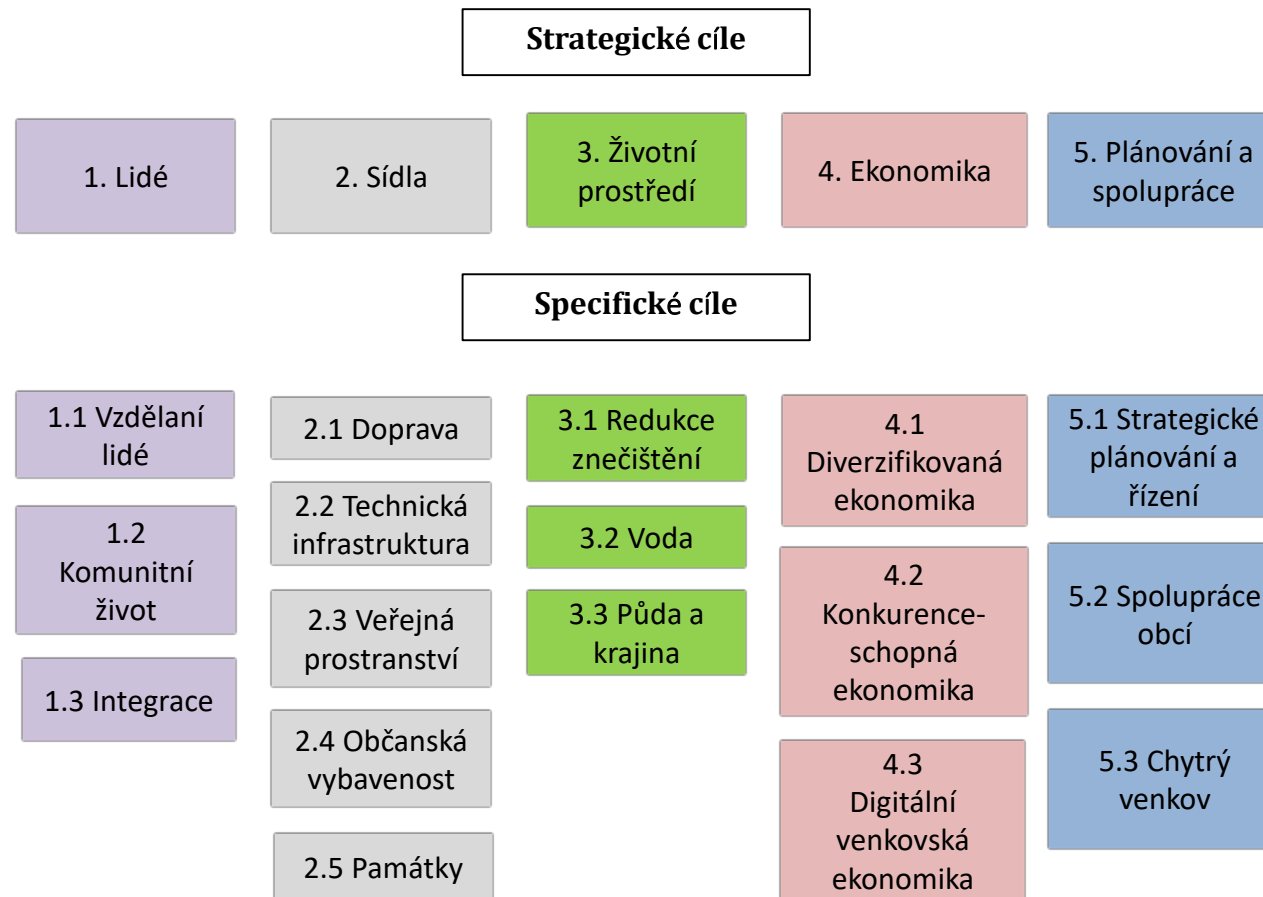
Aktuální aktivity pro zohlednění potřeb a potenciálu venkovských oblastí

• Výbor pro regionální politiku

- Pracovní a poradní orgán vlády pro realizaci regionální politiky státu a dosahování cílů regionálního rozvoje ČR: **vládní a pracovní úroveň**;
- Prosazování nastavené regionální politiky státu – **zajištění řádného plnění cílů a aktivit Koncepce rozvoje venkova, SRR ČR 21+ apod. ve všech politikách státu**;
  - Posuzování dopadů materiálů na rozvoj jednotlivých (typů) regionů – **schvalování a koordinování materiálů s pozitivním dopadem (nejen) na rozvoj venkova**.
- **Prosazování a realizace regionální politiky státu mimo EU fondy (legislativní, nelegislativní).**
- 1. jednání: 21. 2. 2024 (vládní úroveň);

Koncepce rozvoje venkova

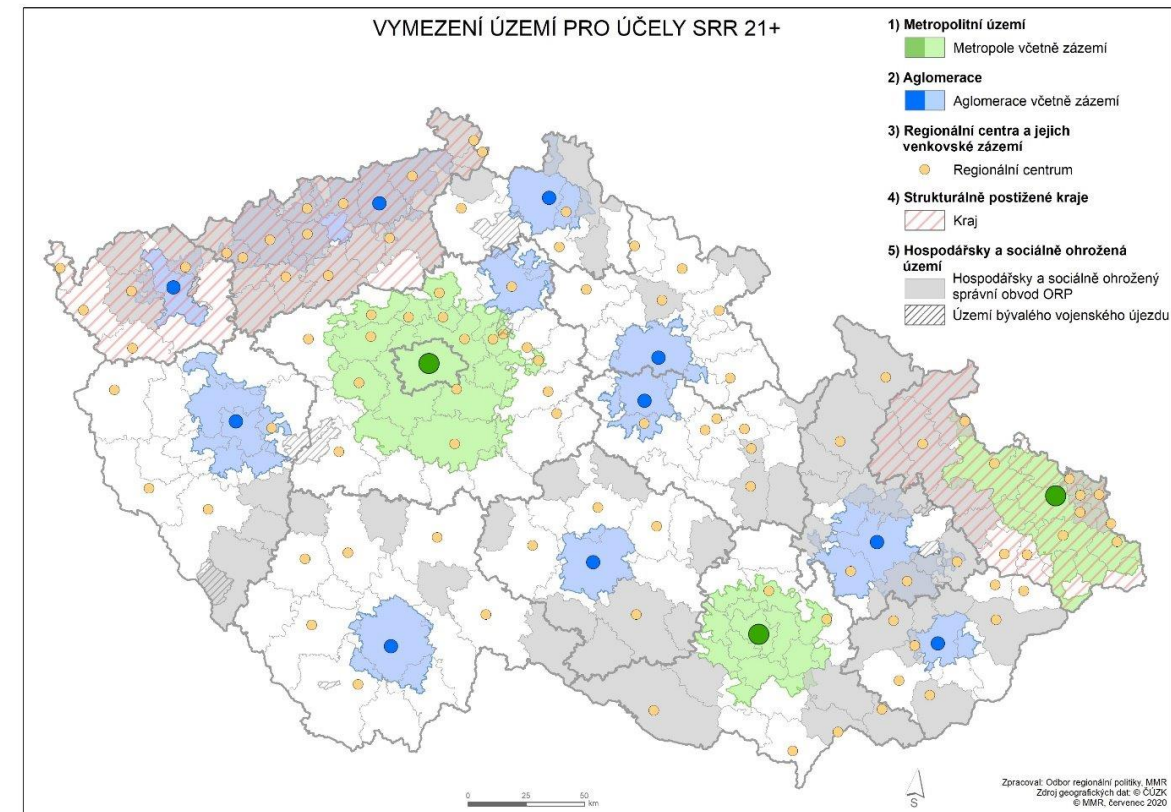
SRR ČR 2021: Vybrané aktivity AP SRR 21–22 s KRV

Název aktivity	Strategický cíl SRR	Specifický cíl KRV
1.3.2 Zvýšení dostupnosti paliativní péče	Metropole a Aglomerace	4.2
3.1.1 Podpora kooperace ZŠ a SŠ s podnikatelským sektorem	Regionální centra	1.1, 4.2, 4.3
3.2.1 Zkvalitnění plánování a organizace dopravní obslužnosti	Regionální centra	2.1, 5.3
3.3.8 Vytváření kreativních a uměleckých center	Regionální centra	1.1, 2.5
6.1.3 Využití nástrojů územního plánování pro efektivní péči o krajiny v obcích	Plánování regionálního rozvoje	3.3, 5.1

SRR ČR 2021: Akční plány

- Aktuálně platný Akční plán SRR ČR 23–24;
- Podle zákona č. 248/2000 Sb., § 9
  - » **Zpráva o uplatňování SRR** v polovině programového období EU,
  - » Na základě Zprávy rozhodnutí o případné aktualizaci,
  - » Kdy: 3 – 8/2024, výstupy budou projednání s partnery v území;
- Společně se Zprávou bude vytvořen poslední **Akční plán SRR ČR 25–27** (T: do 31. 10. 2024);

ČR jako výkladní skříň realizace Komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD)

- » Mimořádný zájem státu a území o realizaci CLLD – v období 2021+ až 180 MAS pokrývajících přes 6 000 obcí a téměř 93 % území ČR.
- » Propracovaný systém koordinace realizace (NSK, RSK, Platforma CLLD, standardizace MAS, jednotné metodické prostředí atd.).
- » Pokročilá příprava období 21+ -> včas hotova standardizace MAS, schváleny koncepční části strategií.
- » Příkladný rozjezd realizace strategií: do 1 roku po schválení posledního programu v EK zahájilo realizaci své Strategie 174 MAS.

CLLD 2021–2027 schválené programové rámce (26. 1. 2024)

OPZ+: výzva uzavřena 2023
135 MAS realizuje;

IROP: žádost podaly všechny MAS
alokace pro každou MAS
165 PR schváleno, 15 v procesu;

SP SZP: výzva se uzavírá 31. 1. 2024
alokace pro každou MAS;

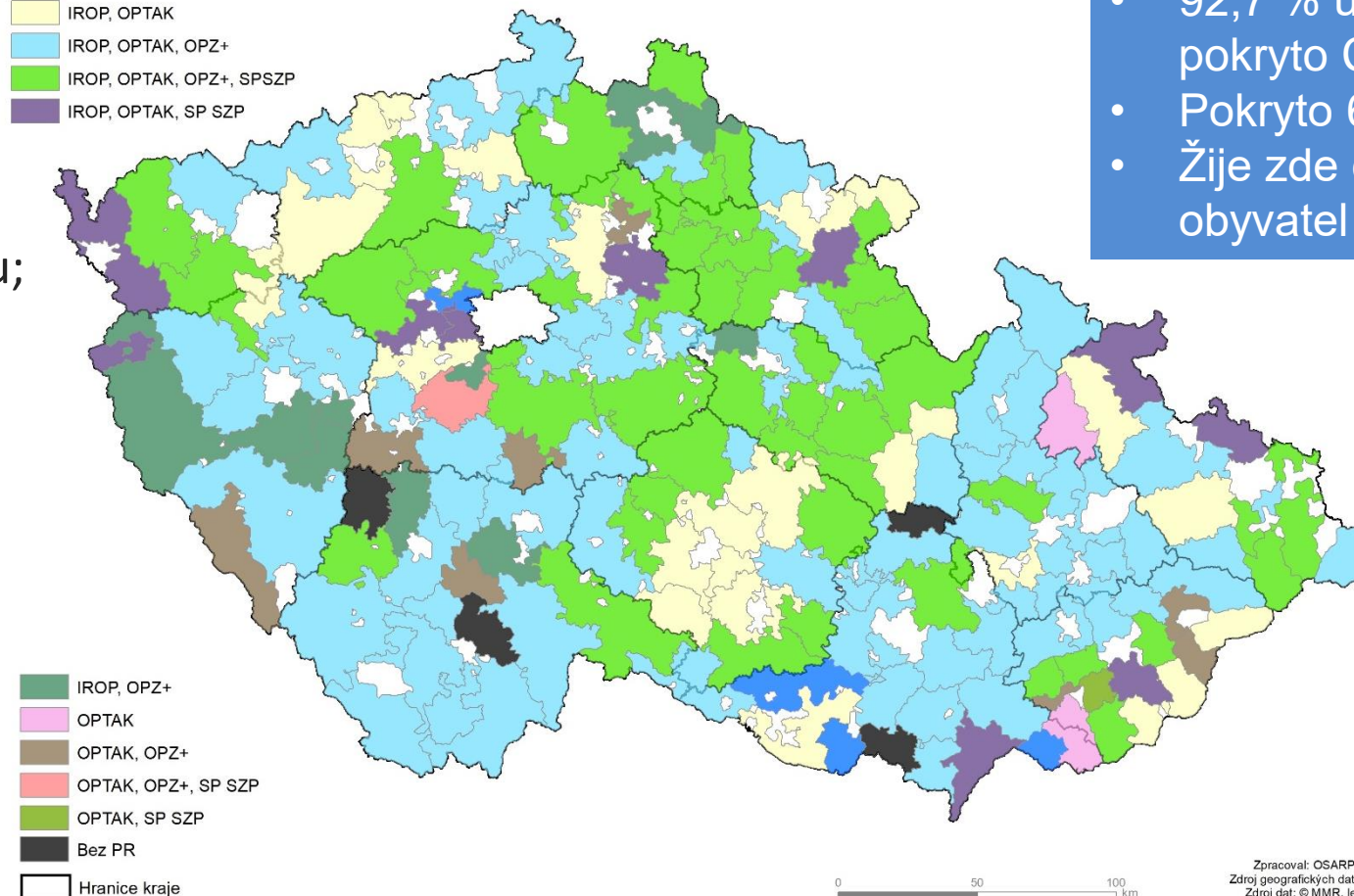
OP TAK: výzva uzavřena 2023
163 MAS realizuje;

OP ŽP: výzva se připravuje
přípravu záměrů koordinuje
MZe s NS MAS a KS MA;S;

Legenda

- IROP
- IROP, OPTAK
- IROP, OPTAK, OPZ+
- IROP, OPTAK, OPZ+, SPSZP
- IROP, OPTAK, SP SZP

SCHVÁLENÉ PROGRAMOVÉ RÁMCE CLLD 2021+

- 3 nové MAS
- 92,7 % území ČR pokryto CLLD 21+
- Pokryto 6 004 obcí
- Žije zde cca 60,4 % obyvatel ČR

Zpracoval: OSARPPB, MMR
Zdroj geografických dat: © ČÚZK
Zdroj dat: © MMR, leden 2024

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Výsledková evaluace přínosů evropských fondů na regionální úrovni v p.o. 2014 - 2020

- Celkový podíl čerpaných prostředků skrze nástroj CLLD je minimální v porovnání s celkovým objemem prostředků čerpaných skrze fondy EU.
- Pohybuje se kolem 1,5 % ve všech krajích ČR.
- 66 % Prostředků CLLD směřovalo do obcí s počtem 200 – 4 999 obyvatel.

Tabulka 2: Počet obcí v jednotlivých velikostních kategoriích podle počtu obyvatel obcí k 31. 12. 2020 a výše celkových prostředků v proplacených projektech¹⁹

Velikostní kategorie	Počet obcí	Počet obyvatel k 31.12. 2020	ESIF celkem	
			Výše celkových proplacených zdrojů	Výše celkových zdrojů na 1 obyvatele
Do 199 obyvatel	1 413	176 760 (1,7 %)	7,4 mld. Kč	42,32 tis. Kč
200–999 obyvatel	3 362	1 625 392 (15,2 %)	75,05 mld. Kč	46,17 tis. Kč
1 000 – 4 999 obyvatel	1 207	2 383 098 (22,3 %)	130,99 mld. Kč	54,96 tis. Kč
5 000 – 9 999 obyvatel	147	1 007 737 (9,4 %)	58,97 mld. Kč	58,52 tis. Kč
10 000 – 14 999 obyvatel	40	485 930 (4,5 %)	33,22 mld. Kč	68,37 tis. Kč
15 000 – 24 999 obyvatel	48	932 414 (8,7 %)	56,99 mld. Kč	61,12 tis. Kč
Nad 25 000 obyvatel	41	4 082 608 (38,2 %)	289,87 mld. Kč	71,00 tis. Kč
Celkem	6 258	10 693 939	652,59 mld. Kč	61,02 tis. Kč

Tabulka 5: Čerpání CLLD dle kategorií obcí²⁴

Kategorie obyvatel	Počet obyvatel	CLLD bez PRV	
		Celkové zdroje	Na obyvatele
Do 199 obyvatel	176,8 tis. obyvatel	374,3 mil. Kč	2,1 tis. Kč
200–999 obyvatel	1,6 mil. obyvatel	2,7 mld. Kč	1,7 tis. Kč
1 000 – 4 999 obyvatel	2,4 mil. obyvatel	3,3 mld. Kč	1,4 tis. Kč
5 000 – 9 999 obyvatel	1 mil. obyvatel	1,3 mld. Kč	0,9 tis. Kč
10 000 – 14 999 obyvatel	485,9 tis. obyvatel	500 mil. Kč	1,3 tis. Kč
15 000 – 24 999 obyvatel	932,4 tis. obyvatel	720,4 mil. Kč	0,8 tis. Kč
Nad 25 000 obyvatel	4,1 mil. obyvatel	218,5 mil. Kč	0,05 tis. Kč
Celkem	10,7 mil. obyvatel	9,10 mld. Kč	0,9 tis. Kč

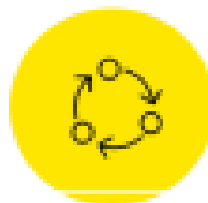
Výsledková evaluace p.o. 2014 – 2020 přidaná hodnota CLLD

Podpora spolupráce
a vznik partnerství

Zlepšení
schopnosti tvořit,
koordinovat a
realizovat projekty

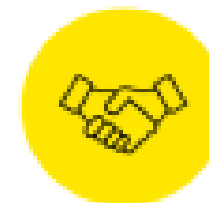
Synergie mezi
projekty

Podpora rozvoje
image území a
turistického ruchu

Zatraktivnění území
pro občany, rozvoj
vzhledu obcí

Role prostředníka při
vyjednávání

Vzhledem k počtu (malých) obcí v ČR MAS umožnily

- lépe zacílit prostředky do venkovského území,
- podpořit i ty žadatele, kteří nemají příliš velkou konkurenceschopnost v národních výzvách.

Podporujeme vybavenost obcí

- **Obstarání dat** – odstraňujeme deficit v datové základně ohledně vybavenosti venkova – podpora mapování veřejné infrastruktury (SMS ČR) a prezentace získaných informací (RIS, MS MMR, ISPZ, ObcePRO).
- **Analýza dat** – získaná data analyzujeme (např. výzkumné projekty TAČR), a to i v spolupráci a akademickou sférou – projekt Změny vybavenosti venkovských obcí základními službami a dopady na jejich obyvatele.
- **Evidence-based politika a rozhodování** – získané informace využíváme při nastavení našich koncepcí (cílů rozvoje venkova) a novém designu našich NDT (např. Program rozvoje regionů 2024+), ale i dalších nástrojů podpory.

Samoobslužné prodejny

- plně samoobslužná automatická prodejna;
- hybridní systém samoobslužné prodejny;
- automatizovaná prodejna (samoobslužná prodejna v tzv. obytném kontejneru);
- **Podpora prodejen na venkově:**
  - » MMR: klasické a pojízdné prodejny v rámci PRR 19+, v rámci PRR 24+ plánuje podpořit i automatizované prodejny;
  - » MPO: program Obchůdek 2021+ (klasické prodejny) a Technologie pro MAS (hybridní a samoobslužné prodejny);

- 28. ročník soutěže
- aktuálně probíhá:
  - příprava inovovaných podmínek soutěže
  - příprava nových webových stránek soutěže (www.vesniceroku.cz)
- podepsání podmínek a vyhlášení 28. ročníku soutěže: **6. března 2024**
- příjem přihlášek: **do 26. dubna 2024**

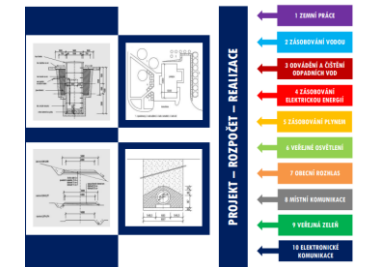

- nástroj pro tvorbu, realizaci a hodnocení programu rozvoje obce (PRO)
- 1 913 registrovaných obcí v aplikaci + 44 DSO a MAS
- 600 kompletně zpracovaných a zveřejněných PRO
- inovování stávajících nástrojů a funkcionalit
- aktualizace statistických dat

Metodická podpora obcí, DSO a MAS

- produkce metodických příruček/brožur
  - Aby chytré město nebylo hloupé (2023)
  - Průměrné ceny dopravní a technické infrastruktury obcí - aktualizace 2023
  - Jak na udržitelné obce (2023)
- organizace seminářů pro obce, DSO, SO, a MAS
- produkce tzv. invencí pro obce na portálu ObcePRO (<https://www.obcepro.cz/publikovane-invence>)

Výzkum stanovení ukazatelů rozvoje venkova a analýza jeho image jako součást vyhodnocování naplňování Koncepce rozvoje venkova

- Prostřednictvím TAČR (BETA2) pro MMR realizuje tento projekt společnost PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.
- Koncepce rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj má vizi: „**V roce 2027 je venkov územím, ve kterém se dobře žije a o němž se říká, že se v něm dobře žije**“.
- Projekt reaguje na tuto vizi a vytváří metodiky pro její vyhodnocení:
  - » Ukazatele rozvoje venkova
  - » **Hodnocení image venkova**

Program **Beta2**

PROCES
CENTRUM PRO ROZVOJ OBCÍ A REGIONŮ

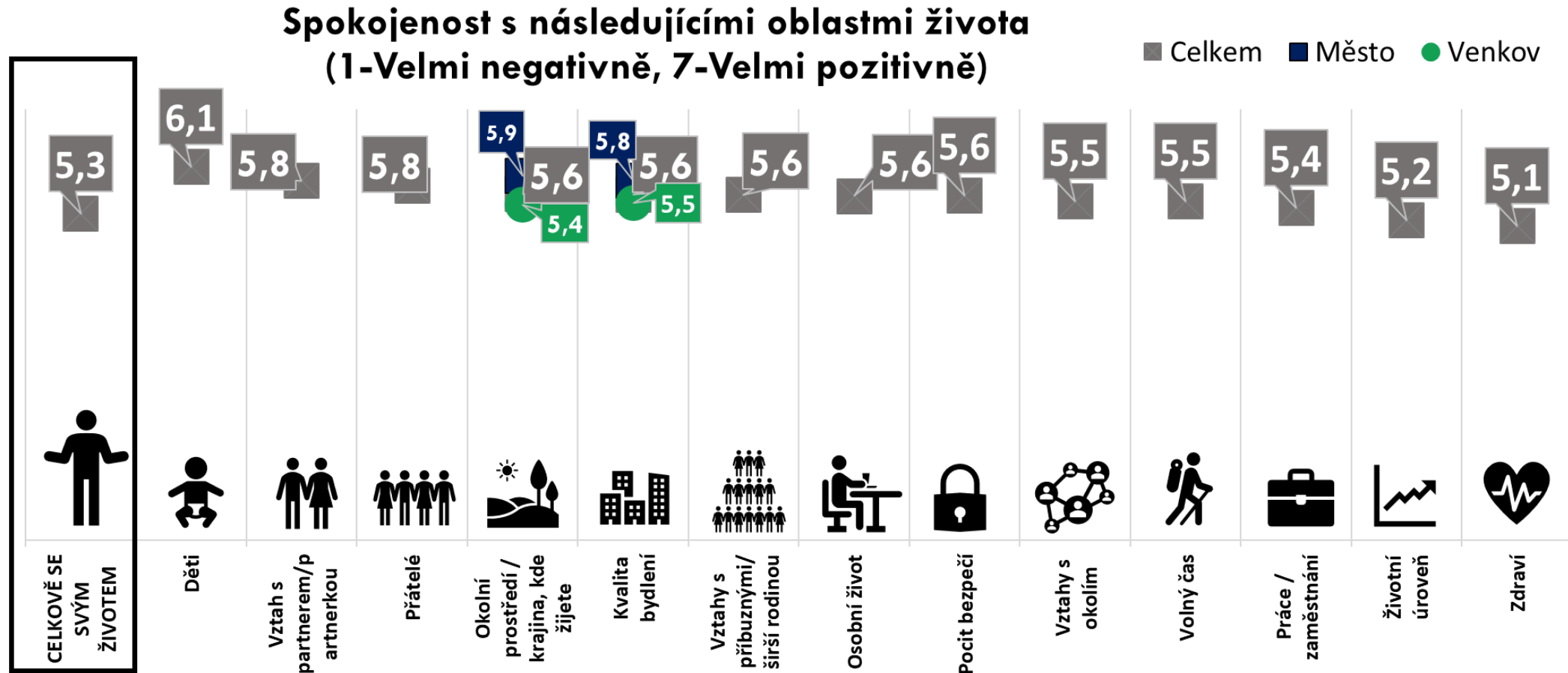
MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Reprezentativní výzkum obyvatel ČR na téma „Image venkova“ (více než 1 000 respondentů): vybrané výstupy

Zdroj: PROCES, SC&C, 2023.

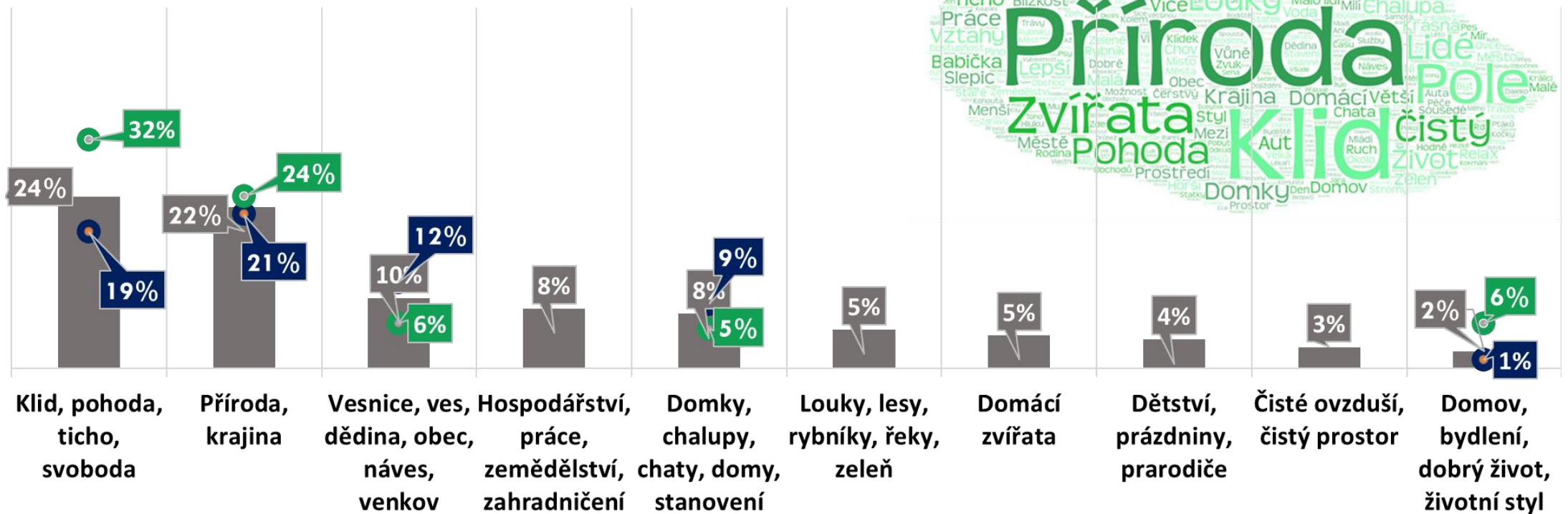
A1. Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi života? / N = 1081

Reprezentativní výzkum obyvatel ČR na téma „Image venkova“ (více než 1 000 respondentů): vybrané výstupy

Co se Vám vybaví, když se řekne venkov?

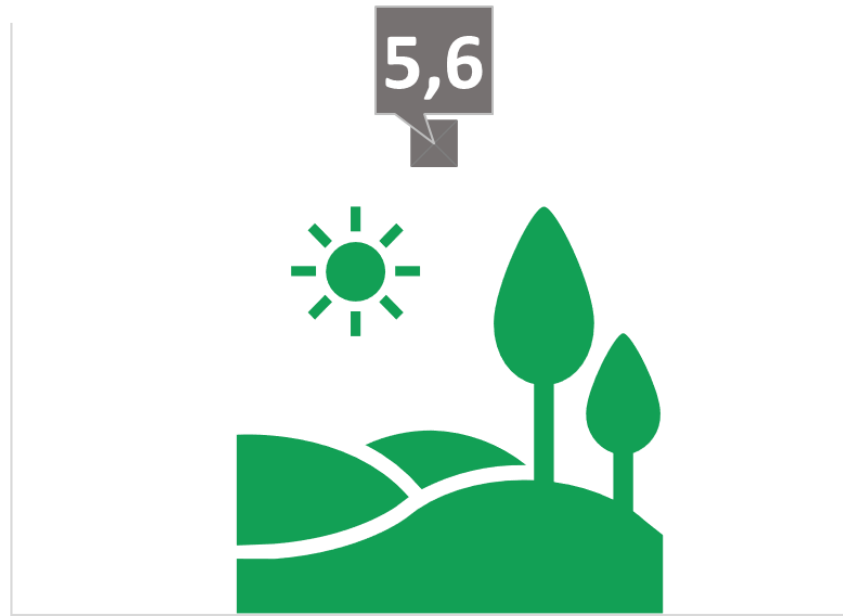
■ Celkem ● Město ● Venkov

Zdroj: PROCES, SC&C, 2023, B1. Co se Vám vybaví, když se řekne venkov?/ N = 1032

Reprezentativní výzkum obyvatel ČR na téma „Image venkova“ (více než 1 000 respondentů): vybrané výstupy

Jak CELKOVĚ hodnotíte český venkov?
(1-Velmi negativně, 7-Velmi pozitivně)

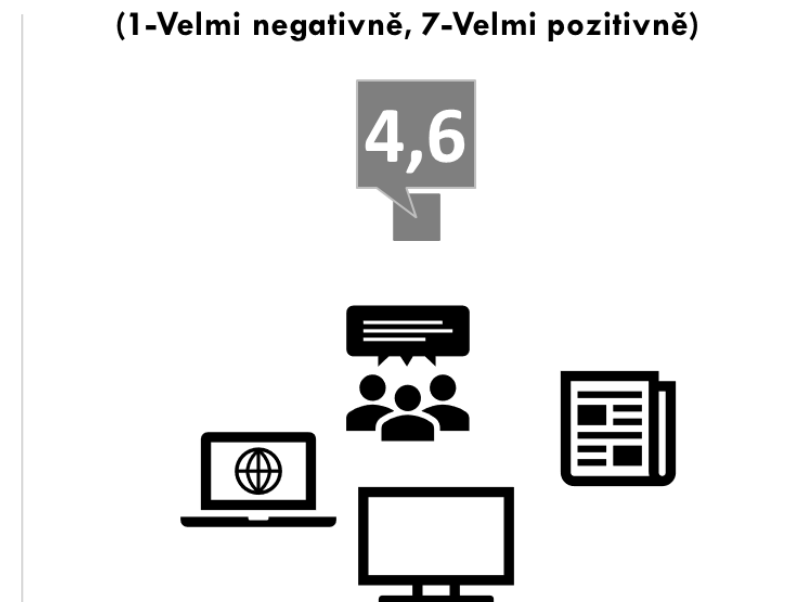

Zdroj: PROCES, SC&C, 2023.

B2. Jak celkově hodnotíte český venkov? / N = 1081

B3. Jak se podle Vás o venkovu hovoří v televizi a médiích? / N = 1081

Jak se podle Vás o venkovu hovoří v televizi a médiích?
(1-Velmi negativně, 7-Velmi pozitivně)

Realizace výzkumných projektů: Vybavenost venkovských obcí základními službami (2018)

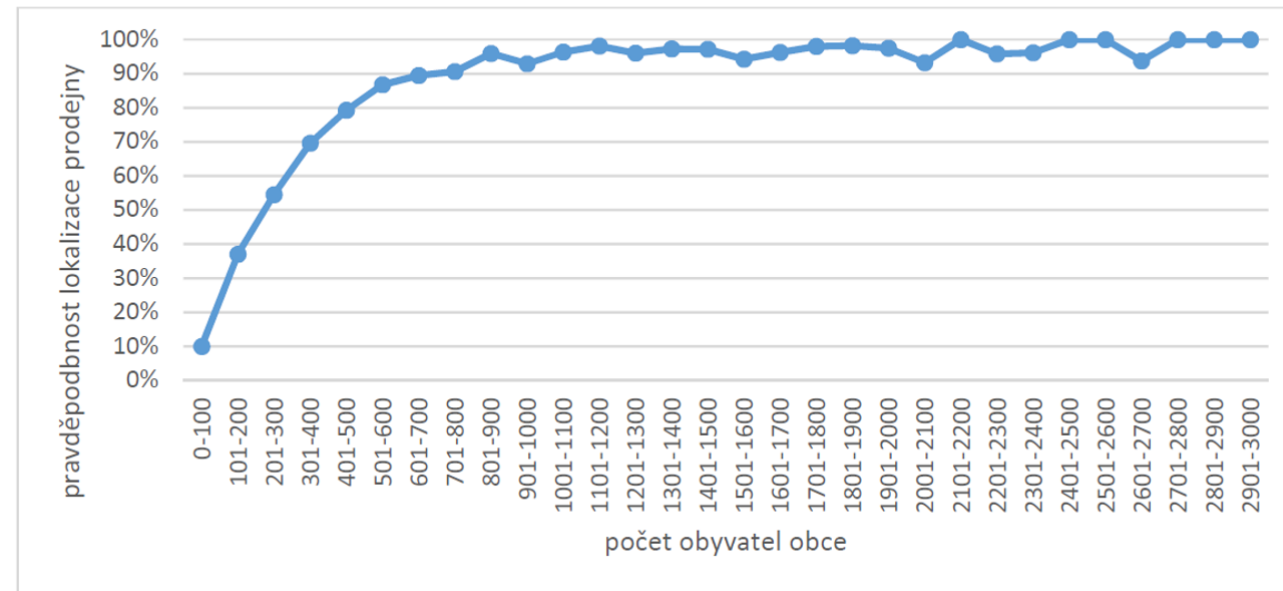
- Projekt z roku 2018, ale v dnešní době relevantní v rámci podpory základních služeb na venkově (PRR 19+).
- Ve spolupráci se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR.
- Projekt „Změny vybavenosti venkovských obcí základními službami a dopady na jejich obyvatele“.

Projekt „Změny vybavenosti venkovských obcí základními službami a dopady na jejich obyvatele“

- Výsledkem projektu je, že u velké části služeb je vybavenost obcí v posledních dvou dekádách stabilní a podíly nevybavených obcí se nezvyšují.
- V případě prodejen potravin a smíšeného zboží došlo ke zřetelnému poklesu.
- Pokles byl však velmi výrazný v první dekádě 21. století a od té doby se výrazně zpomalil.

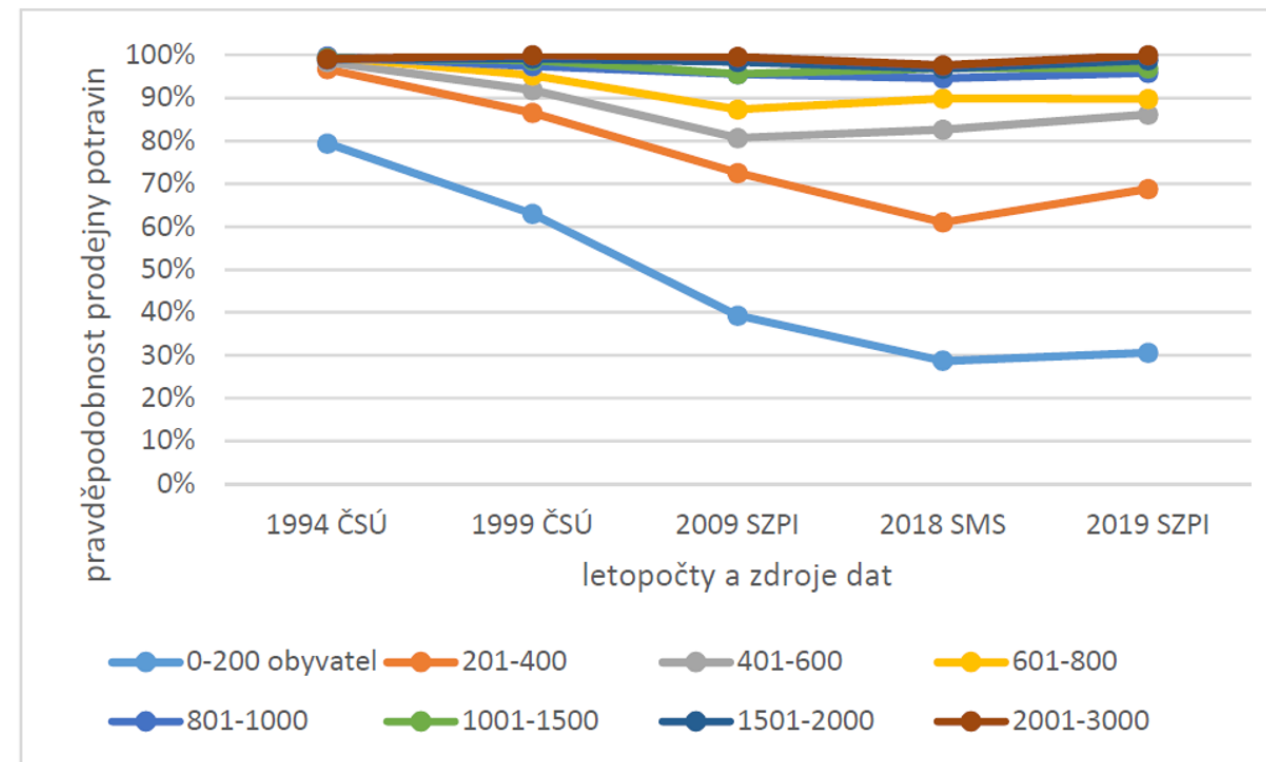
Obrázek 1: Pravděpodobnost lokalizace prodejny potravin v závislosti na velikosti obce, 2018

Projekt „Změny vybavenosti venkovských obcí základními službami a dopady na jejich obyvatele“

- Za posledních 10 let je podíl obcí do 500 obyvatel s alespoň jednou prodejnou relativně stabilní.
- 95 % obyvatel pak bydlí ve vzdálenosti do 2,3 km od nejbližší prodejny.
- **Prodejny potravin jsou hodnoceny jako jedna z nejdůležitějších lokálních služeb, a také nejvíce postrádaná v obcích, kde nejsou.**

Obrázek 2: Časové proměny vybavenosti malých obcí prodejnou potravin, 1994-2019

Projekt Smart Rural 27

- Projekt navazuje na předchozí projekt Smart Rural 21
- Cílem je připravit ČS na implementaci SZP po roce 2020 a také na další iniciativy ze strany EU, které mají potenciál podpořit vznik nových Smart Villages.
- Projekt realizován prostřednictvím mezinárodního konsorcia.
- Důraz je kladen na sdílení dobré praxe.
- V listopadu 2023 proběhla akce k projektu v České republice částečně na půdě MMR (ČR v projektu zastoupena Ateliérem Česko).
- Více info: <https://www.smartrural27.eu/>

Shrnutí: priority pro rok 2024

- ✓ Pokračující práce na **implementaci Koncepce rozvoje venkova** prostřednictvím Akčních plánů SRR 21+
- ✓ **Výbor pro regionální politiku**
- ✓ Novelizace **zákona o podpoře regionálního rozvoje** (č. 248/2000 Sb.)
- ✓ **Implementace CLLD** a snaha o posilování multifondového financování CLLD na úrovni EU
- ✓ **Podpora vybavenosti obcí** (Program rozvoje regionů)
- ✓ Inovovaný **28. ročník soutěže Vesnice roku**
- ✓ Tvorba **metodických materiálů** pro obce a pořádání seminářů
- ✓ Pokračující spolupráce na aktuálně běžících **výzkumných projektech** + nové výzkumné potřeby v programu TA ČR BETA3

Děkuji za pozornost

Mgr. Kamil Papež, MPA
zástupce ředitele odboru strategií a analýz
regionální politiky a politiky bydlení

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Kamil.Papez@mmr.gov.cz